

Veřejné zakázky v oblasti zdravotnického a všeobecného materiálu - kazuistiky

MGR. LUBOR ŠÍDA

Expirace rámcové smlouvy (dohody) na dodávky SZM

- ▶ v poslední době se množí dotazy na možnost prodloužení trvání rámcové smlouvy, uzavřené na dobu určitou, bez provedení zadávacího řízení;
- ▶ je možné prostě pokračovat v odběru bez rizika pokuty od ÚOHS? Ne – viz rozhodnutí ÚOHS ÚOHS-S0206/2022/VZ ze dne 12.5.2022 – pokuta 100.000,- Kč za odběr materiálu po uplynutí doby trvání smlouvy od 16. 2. 2020 do 31. 12. 2020, v hodnotě 14 618 700,- Kč bez DPH;
- ▶ odkaz na Covid nepomohl, navíc zadavatel si byl zjevně vědom, že má povinnost soutěžit,
- ▶ nepomůže ani obrana, dle které byl materiál nadále odebírán za ceny vsoutěžené v roce 2017;
- ▶ prosté pokračování v odběru dle uzavřené smlouvy po uplynutí doby jejího trvání je porušením zákona.

Expirace rámcové smlouvy (dohody) na dodávky SZM

- ▶ Je možné uzavřít dodatek o prodloužení doby trvání smlouvy?
- ▶ První základní problém: Jestliže dosavadní doba trvání byla 4 roky a jedná se o rámcovou dohodu, nebo smlouvu, která může být za rámcovou dohodu považována, tak max. doba trvání je zákona stanovena na 4 roky;
- ▶ Druhý problém: kdyby byli účastníci původního zadávacího řízení věděli, že doba trvání smlouvy bude delší, třeba by se byli bývali přihlásili;
- ▶ Pokud se nejedná o RD uzavřenou na dobu 4 let, je třeba řešit z pohledu § 222 ZZVZ – NE ale s odkazem na § 222 odst. 4 ZZVZ – NELZE NIKDY!
- ▶ Možné jiné ustanovení? Teoreticky ano (odst. 6), ale doba by měla být co nejkratší (za mne max. 3 měsíce) a důvody použití co nejsilnější – rozhodně ne, že zadavatel nestačil vysoutěžit.

Kompatibilita se stávajícími zařízeními

- ▶ požadavek na kompatibilitu se stávajícími zařízeními není vyloučen, viz. např. rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 31 Af 3/2015-29 ze dne 19. 12. 2016: *„Předně soud považuje za nutné konstatovat, že každý zadavatel při zadávání veřejné zakázky reaguje na svoji potřebu a k té samozřejmě směřuje svou snahu o uzavření smlouvy prostřednictvím veřejné zakázky. Podle názoru soudu je naprosto v pořádku, pokud zadavatel reaguje vypsáním zakázky na svoji vzniklou potřebu řešení určité situace. Z povahy věci tak samotná potřeba zadavatele v sobě implikuje omezení pro její řešení, neboť určité zájmy zadavatelů v sobě implikují pouze limitní množství řešitelů.“*
- ▶ I ÚOHS ve svých rozhodnutích pracuje s možností omezení soutěže v důsledku potřeby kompatibility, nicméně za splnění těchto základních znaků:

Znaky

1. Potřeba zadavatele může být omezující, nicméně v souladu se zásadami přiměřenosti a zákazu diskriminace musí být tato potřeba **objektivně** zdůvodnitelná = nesmí bezdůvodně omezovat hospodářskou soutěž (§ 6 a §36 odst. 1 ZZVZ);
2. ÚOHS se v takovém případě zaměří na posouzení legitimního cíle zadavatele, tedy splnění § 36 odst. 1 ZZVZ;

Nejčastější tři typy důvodů: (i) existence stávajícího zařízení, (ii) bezpečností zajištění provozu (nutnost doškolení, dva různé přístroje a spotřební materiál) a (iii) finančními náklady spojenými s výše uvedeným (dalšími bývají akreditace, kalibrace apod.) – vždy je však odkaz na bezpečnost pacientů.

Znaky

4. ÚOHS se zaměří na daný trh a na řešené plnění z hlediska jeho složitosti (specifičnosti) – čím více je plnění specifické, tím pravděpodobnější je naplnění legitimního cíle = bude se snažit získat informace z trhu;
  5. Současně se zaměří na vymezení zadávacích podmínek ve smyslu, zda je stávající řešení dostatečně popsáno (nikoli pouze názvem) a zda zadavatel žádá konkrétní materiál (název), nebo obecně umožňuje rovnocenné řešení;
  6. Pozor na stáří stávajícího zařízení a proporcionalitu mezi původním množstvím přístrojů pro daný materiál a snahou získat přístrojů více.
- ▶ Závěr: kompatibilita možná stále je, ale je třeba mít vždy připraveno objektivní zdůvodnění.

Dodávky laboratorního materiálu – potřeba zadavatele

- ▶ Sílí trend, dle kterého dodavatelé tvrdí zadavateli a napadají jej u ÚOHS, že něco nepotřebuje – typicky množství či kvalitu soutěženého materiálu;
- ▶ Základní pravidlo: zadavatel stanovuje zadávací podmínky a zadavatel zná svoje potřeby – ano, musí být připraven je obhájit u kontrolních orgánů, ale je to jeho odpovědnost, nikoli dodavatele.
- ▶ Zadavatel v případné obhajobě nesmí být pasivní – musí mít odůvodněno jak vnitřní potřebou (včetně predikce rozvoje vyšetření) i informacemi (PTK, průzkum trhu), tak i vnějšími zdroji (registr smluv, partnerské nemocnice, spolužáci ze školy, kamarádi, cokoli) = je třeba získávat informace.

Dodávky laboratorního materiálu

- ▶ stěžovatelé u ÚOHS běžně tvrdí, že nesplňují nějaký požadovaný parametr a že je diskriminační – zadavatel ale ÚOHS pošle PTK, ve které ten samý stěžovatel uvádí, že splňuje a společně s ním splňují tři další – pak ale postup zadavatele není diskriminační;
- ▶ když např. v jednom řízení tvrdí, že TAT do 1 hod. je diskriminační, je možné najít ve veřejných zdrojích, že jinde se ke splnění zavázal;
- ▶ shodně tak i v případě, že stěžovatel tvrdí, že zařízení nemá, lze z jeho webu či jiných zdrojů zjistit, že jej nabízí, nicméně konfigurace je dražší, než u konkurence – to ale není problém zadavatele;
- ▶ klidně článek z odborného časopisu – cokoli.
- ▶ Obhájit je možné i potřebu rozvoje – jen stále platí stejná mantra – podklady dodává a obhájuje zadavatel.

Výhrada změny dodavatele

- ▶ Situace na trhu sebou přináší zvyšující se potřebu vyhradit si změnu dodavatele – jedná se o jeden ze dvou možných způsobů změny dodavatele dle § 222 odst. 10 ZZVZ;
- ▶ Základní prvek výhrady – objektivní okolnosti, tzn. změna nesmí být závislá pouze na zadavateli (tedy nikoli dohoda stran či výpověď bez udání důvodu), ale typicky např. odstoupení od smlouvy;
- ▶ Zadávací dokumentace musí obsahovat přesný popis postupu při uplatnění podmínek výhrady;
- ▶ Další potenciální dodavatelé musí splnit kvalifikaci – je třeba buď posuzovat již v rámci řízení, nebo před výběrem;

Děkuji za Vaši pozornost

Mgr. Lubor Šída: sida@aksu.cz